

SPREJEM VZORCEV BIOLOŠKEGA MATERIALA V LABORATORIJ

Vzorci krvi, ki jih sprejmemo v analizo, morajo biti opremljeni z ustreznimi podatki za pravilno identifikacijo preiskovanca (ime in priimek, datum rojstva, številka KZZ zavarovanja). Naročilo laboratorijskih preiskav mora biti v pisni obliki, lahko z interno naročilnico zunanjega naročnika ali z naročilnico Laboratorija za klinično kemijo ZD Celje. Vsebovati mora čitljivo napisane podatke o preiskovancu (ime in priimek, datum rojstva, številka KZZ), številko naročnika, oznako ambulate pošiljatelja oziroma štampljko laboratorija, ki je vzorec odposlal. Jasno morajo biti označene naročene preiskave in datum naročila oziroma odvzema.

KRITERIJI ZA ZAVRNITEV VZORCA

Zavrnitvena merila so posebni kriteriji, po katerih se odločimo, da vzorec ne bomo analizirali ali ga ne bomo poslali v zunanji laboratorij na analizo, ker ne ustreza merilom za kakovost vzorca. S tem se izognemo napačnim rezultatom.

Postopek pri zavrnitvi vzorca je, da pokličemo v ambulantno ali laboratorij, kjer je bil vzorec odvzet in zahtevamo ponovni odvzem. Neustreznost vzorca navedemo v komentar laboratorijskega izvida in naročilo preiskav izbrišemo. Ponovni odvzem na novo vpišemo v LIS.

Merila za zavrnitev vzorca:

- 1- *Neoznačen ali nečitljivo označen vzorec:* na naročilnici ali epruveti ni podatkov o identifikaciji preiskovanca (ime, priimek, datum rojstva, številka KZZ, datum in ura odvzema). Neoznačen vzorec ne analiziramo.
- 2- *Neustrezen vzorec glede na zahtevane preiskave:* opazimo, da je vzorec odvzet v napačno epruveto ali posodico, napačni brisi, glede na zahtevane preiskave.
- 3- *Neprimeren vzorec:* vzorec je bil prinesen v laboratorij v odprti epruveti ali posodici ali pa je epruveta z vzorcem krvi poškodovana ali razbita.
- 4- *Nepravilen odvzem:* opazimo, da je v epruveti z antikoagulantom premalo/preveč krvi glede na volumen antikoagulanta in glede na volumen, napisan na epruveti. Nepravilno razmerje med krvjo in antikoagulantom (preveč ali premalo krvi) daje napačne rezultate pri analizi krvne slike in testov hemostaze.
- 5- *Koagulirana kri:*
 - a) vzorec krvi, kjer je priporočen vzorec polna kri in je vidno koaguliran, je za analizo neprimeren
 - b) pri analizi hematološkem analizatorju dobimo določene oznake ali opozorila pri parametrih krvne slike in sumimo, da vsebuje vzorec mikrokoagule ali gre za psevdotrombocitopenijo, hladne aglutinine itd.
- 6- *Koagulirana plazma:* Koagulirana kri v epruvetah z antikoagulantom je neprimeren vzorec za analizo. Dobimo lažne rezultate krvne slike (trombociti) in testov hemostaze, analizator se pri aspiraciji vzorca lahko zamaši.
- 7- *Vidne fibrinske nitke:* fibrinske niti se pojavijo v serumskih epruvetah, če smo kri prehitro centrifugirali in ni prišlo do spontane koagulacije. Zato takih epruvet ni

priporočljivo uporabljati na analizatorju (zamašitev), ampak moramo serum za analizo ločiti oziroma fibrinske nitke odstraniti.

- 8- *Organoleptičen pregled seruma*: vzorec je po centrifugiranju **hemolitičen , močno lipemičen (mlečen) ali ikteričen .**